

DEN HELLIGAANDS VIRKSOMHED OG VIRKNINGER

— AF I. M. —

M. JØRGENSEN.

KRISTELIGT LITERATURSELSKABS FORLAG
KØBENHAVN MCMXXI

FORORD

Det har været mig en virkelig Glæde at læse efterfølgende, som er et Budskab til Kristne netop i denne Tid. Forfatteren har faaet Naade til — tankeklart, bibelsk og opbyggeligt at udvikle det høje og herlige Emne — uden at havne i Teoretiseringen eller Dogmatiseringen, som de fleste, der bevæger sig paa dette Omraade, er tilbøjelige til. Jeg anbefaler troende Mennesker at læse denne Bog — og jeg gør det med Bøn om, at andre maa faa mindst det samme Udbytte af det, som jeg har haft. Gud give os Naade til at modtage Aandens Fylde og Naadegaver i rigt Maal — og at lade os lede og styrke af Ham til en helhjertet Tjeneste i Guds Rige.

København, i April 1921.

ANTON BAST.

DEN HELLIGAANDS GERNING

Ap. G. 11, 24.

Det er ikke min Hensigt at give nogen Oversigt eller at udrede, hvori den Helligaands Gerning bestaar ved Hjælp af, hvad Skriften siger derom, men kun at fremdrage et af Skriftens Eksempler: Eksemplet Barnabas. Vel er Emnet dermed ikke udtømt, eftersom ethvert enkelt Eksempel kun kaster Lys over Emnet paa et bestemt Omraade. Det er med Eksemplerne, som det er med Lignelserne, hver af dem belyser kun Guds Rige fra et bestemt Synspunkt, men ikke destomindre har de deres store Værdi. — Helligaandens Gerning spænder ogsaa over saa store Vider, at det er nødvendigt at begrænse sig, naar man forsøger at tale derom i en meget begrænset Tid.

Eksemplet Barnabas, som vi her har for os, peger i Lighed med andre bibelske Eksempler i Retning af, at *Helligaandens Gerning bestaar i at skabe kristelige Personligheder*. Om Barnabas hedder det, at han var fuld af den Helligaand. Det vil ikke sige, at han havde den Helligaands Fylde, men det vil sige, at han havde modtaget saameget af den, som han kunde rumme, saameget, som hans Kar kunde tage imod. De menneskelige Kar staar ikke i noget Forhold til Aandens Fylde, de er meget forskellige, nogle smaa, andre store. Der er kun én, der har haft Aanden uden Maal, det er den Herre Jesus Kristus (Joh. 3, 34). Men at være fyldt af Aanden, det er at have modtaget den i en saadan Grad, at den gen-

nemtrænger det menneskelige Væsen og præger al dets Færd. Alle Menneskets Evner helliges Herren og anvendes i Hans Tjeneste. Mennesket løftes ved Aanden op til en højere Livsfære, saaledes at det fysiske og sjælelige Livsomraade bliver underlagt det aandelige. Det faldne Menneske bliver en kristelig Personlighed. Det bliver Mennesket ikke paa én Dag. Men det er den Helligaands Gerning at skabe kristelige Personligheder paa Naadens Grund gennem Frihed og Tugt, Ydmygelse og Opmuntring, Kærlighed og Retledning.

Det, som kendetegner Helligaandens Gerning, saadan som den afspejler sig i Barnabas Liv paa det Tidspunkt, da han var i Antiokia, er følgende: *Der siges om ham, at han var en god Mand.* Han var det, som vi alle bør være eller blive. Godheden er den kristelige Personligheds Grundpræg og Helligaandens Enhedsmærke. Den er Universets Norm, Normen for alle moralske Væseners Liv. Afgivelse derfra er af det onde og medfører Forstyrrelse. Den nye Skabelse i Kristus har til Maal at føre Menneskene tilbage til det, hvorfra de er faldne.

Det ligger saa nær at blive optaget af at nyde det gode, ogsaa for de Kristne. Men aandelig Nydelse bliver let til aandelig Nydelsessyge. Chokolade til Middag hver Dag, som Børnene skrev paa deres Banner, da de lavede Demonstrationstog. At nyde det gode, er ikke det samme som at være god. Dette ligger langt højere end hint. Og for at det kan naas, maa der ofte slaas af paa Nydelsen. Man bliver som Regel ikke god af altid at nyde. Ja, selv dette at gøre det gode bør staa i Forhold til den Godhed, som Mennesket besidder. Hvormange har ikke forløftet sig paa en god Gerning, den var over Evne, og Mennesket blev en forfængelig Nar, som skiltede med sin Godhed.

Helligaandens Gerning bestaar først og fremmest i

at gøre os til gode Mennesker, at vi kan afspejle noget af Guds Godhed. I Forhold til som det lykkes, kan vi nyde det gode og øve det gode uden at tage Skade deraf.

Barnabas var ogsaa en *Troens Mand*. Han var en Mand, som af hele sit Hjerte var forvisset om, at Jesu Kristi Gerning var Guds Foranstaltning til Menneskenes Frelse. Denne hans Tro var intet i sig selv, men den havde hele sin Styrke og Rigdom i Jesus Kristus, dette var hans personlige Erfaring.

Troen paa Jesus Kristus er Forudsætningen for Helligaandens Gerning. Uden den kan han intet udrette. I Forhold til, som Mennesket betror sig til Jesus Kristus, aabent og helt, betror Han sig til Mennesket, ved at give det sin Aand. Der kan ikke skabes Personligheder ved Magt, det kan kun ske i Frihed og Kærlighed. *Derfor er Helligaandens Gerning altid forenet med Menneskets Tro.*

Endvidere siges der om Barnabas, at han, da han kom til Antiokia, »*saa Guds Naade*«. Det vil sige: han saa, at det Værk, som blev udført der, var et Værk af Guds Naade. Det skulde der et sundt og klart Øje til for at se under disse Forhold. Men det er netop det, som Helligaanden giver et Menneske. *Han giver Sans for de Ting, som hører Guds Rige til* og særlig et opladt Øje for Guds rige Naade. Det er jo af Naadens Væld, at Helligaanden beriger Mennesket, og skærper dets Sans, saa det kan skelne imellem, hvad der har sit Udspring derfra, og hvad der er virket af Mennesket selv. Ved Hjælp af den Verden, som er inde i Menneskets Bryst, bedømmer det den Verden, det har omkring sig.

Et saadant Syn virkede Glæde. Det frydede Barnabas Øje at se Guds Naade udfolde sig og sætte Frugt. Menneskene troede Naadens Ord og omvendte sig. Derover glædede han sig til Trods for, at det ikke var ham, ved

hvem Herrens Gerning blev udført. En saadan Glæde kan kun den Helligaand give. Hvilken Forskel paa Barnabas og den Skildring, som Jesus har givet af den ældste Søn i Lignelsen om de to Sønner. Han kunde ikke glæde sig over Guds Naade; thi det drejede sig ikke om ham selv. Dette er saa rent menneskeligt. Anderledes med Døberen, der var fuld af den Helligaand fra Moders Liv. Om ham siges der, da hans Gerning var nedadgaaende, og han blev fristet til at blive ilde stemt over Forholdene, at han havde ingen større Glæde end den, at Jesus blev stor, selv om han skulde træde i Skyggen. Det er saadanne Personligheder, Helligaanden skaber. Ikke saadanne smaa Mænd, der nødvendigvis skal begynde for sig selv, fordi de ikke kan faa Plads.

Et andet fint Træk hos Barnabas er hans *Besindighed*, hans Selvherredømme. Dette har han tilfælles med alle Aandens Mænd, som er blevet afklaret. Tænk, han formanede alle til med Hjertets Forsæt at blive ved Herren. Saa ædruelig optraadte en Mand, om hvem det siges, at han var fuld af den Helligaand. At formane er en vanskelig Mission ikke mindst paa et Tidspunkt, naar den aandelige Stemning er højt oppe. Det bliver let opfattet som Uaandelighed og Kølighed. Men Barnabas gjorde det, det var hans Naadegave, og det viser, at han var en aandelig moden Mand. Han saa, at der var gjort en god Begyndelse, nu gjaldt det om at fortsætte i det samme gode Spor. Det er, som vi hører ham sige: glæder eder, alle I, som har faaet Del i Naaden, I er komne til Fest, bliv nu hos Herren, naar de mange Søgnedage kommer.

Men Barnabas nøjedes ikke med at formane, han gik langt videre, han tog langt Sigte. Ved at se paa Missionen i Antiokia, dens Muligheder og dens Behov, kom han til at tænke paa en Mand, nemlig Saulus, hvis Bekendtskab han havde gjort for en Tid tilbage, da han

talte hans Sag og førte ham ind i Discipelkredsen. Han fik Vished i sit Sind, om hvad der burde gøres. Hvem der hjalp ham dertil, er vi ikke i Tvivl om. Uden at frygte for eller tænke paa, at Saulus vilde overstraale ham, paatog han sig den vanskelige Mission at opsøge ham og føre ham til Antiokia. Betydningen deraf lader sig vanskelig maale. Ja, Barnabas kunde træde tilbage, holde Hænderne oppe paa andre og endda være fuldt ud tilfreds, men han var ogsaa en Mand, der var fuld af den Helligaand.

Eksemplet Barnabas er meget talende, det er et af de mange, som bedre end nogen Teori viser, hvori Helligaandens Gerning bestaar. Andre Eksempler, saasom Døberen, den store Opvækkelses Prædiker og Stefanus, det uforfærdede Sandhedsvidne, hver af dem afspejler noget af Aandens Fylde paa deres egen Maade. Men de har det tilfælles, at de var kristelige Personligheder med deres ejendommelige Træk. Det er saa langt fra, at disse Aandens Mænd var ens. Vel var de alle fyldt af den samme Aand, men den omformede dem ikke til en kedelig Ensartethed ved at udslette deres personlige Præg. Alle har de det tilfælles, at de helliger sig den samme Sag, Guds Riges Fremme; thi de tjener den samme Herre om end paa forskellig Maade.

Helligaanden opløser ikke Personligheden, men skaber den. Han giver Mennesket tilbage til sig selv, løst fra alle Baand, for at det i Frihed kan stille sig til Herrens Tjeneste, med hvad det er og har. Det er saadanne Mænd og Kvinder, der sætter Spor i Verden, ved dem er det, at Guds Rige vinder frem. Alle Teorier om Helligaanden er blege og kraftesløse, hvis de ikke bliver personliggjorte, men naar de bliver dette, anbefaler de sig selv og forklarer sig selv.

OM AT BLIVE DØBT
MED HELLIGAANDEN

Om dette store Emne er der talt og skrevet meget. Hvor megen Klarhed, der er vundet derved, skal jeg ikke kunne sige. Saameget er imidlertid vist, meget af det, som er talt og skrevet derom, har mere tjent til Forvirring end til Retledning.

Vi bør ikke tabe af Syne, at det tilkommer ikke os at foreskrive Helligaanden nogen bestemt Virkemaade. Ethvert Forsøg derpaa vil falde uheldigt ud. Han uddeler til enhver især, efter som Han vil« (1. Kor. 12, 11). Hans Gerning er hævet over alle Former, de bestemmer Han selv, ligesom Livet skaber de Former, der bedst passer for det. Dette har Jesus paa en slaaende Maade sagt i Samtalen med Nikodemus (Joh. 3, 8).

Det har derimod ingen Vanskeligheder at blive klar over, hvori Helligaandens Gerning bestaar; thi der har vi Skriftens klare Vidnesbyrd. Men at have Klarhed derover, er ikke det samme som at have Klarhed over, hvordan han virker sin Gerning. Vel siger Skriften (2. Tim. 2, 19), at det Segl, som Helligaanden paatrykker ethvert Menneske, der hører Herren til, har samme Indskrift, nemlig: »Herren kender sine« og: »Hver den, som nævner Herrens Navn, afstaa fra Uretfærdighed.« — Dette Fællesmærke bærer alle, der hører Herren til, men i denne Enhed er der en Rigdom af Forskellighed, hvorom Paulus skriver i 1. Kor. 12. En Rigdom, som ofte har forvirret de Kristne til stor Bedrøvelse for Helligaanden, idet de har tabt Enheden af Syne og er i Stedet for blevet

optaget af en eller anden Enkelthed. Saa ofte det sker, opstaar der Forvirring til Skade for Guds Sags Fremme.

Et af de Billeder, som er brugt i Skriften til at klar-
gøre, hvori Helligaandens Gerning bestaar, er laant fra
Daaben. Der bruges andre Billeder som Segl, Salvelse
o. s. v., fordi et enkelt Billede kun er i Stand til at belyse
en enkelt Side af Hans Gerning; sammenlign de mange
Lignelser, som Jesus brugte til at kaste Lys over Guds
Rige. Om Jesus, der havde Helligaanden uden Maal,
siges der ikke, at Han var døbt med Helligaanden, men
derimod, at Han var beseglet (Joh. 6, 27), og at Han
var salvet (Ap. G. 10, 38).

Døberen Johannes var den første, som brugte dette
Billede (Luk. 3, 16). Med denne Talemaade vil Johan-
nes — i Følge Sammenhængen — vise, hvor ufuldkom-
men og begrænset hans Gerning var i Forhold til den
Gerning, som Jesus skulde udføre. Johannes forstod
fuldt vel, at den Daab, som han udførte, var meget mang-
elfuld. Hverken med Hensyn til Sondring, Rensning
eller Fornyelse naaede han det, som tiltrængtes. Men det,
som hans Gerning manglede, det skulde Jesus fuldføre.

Det er altsaa Jesu Gerning, der tales om, og Hans
Gerning siges at bestaa i at døbe med Helligaanden. —
Hvori bestaar da denne Gerning, der betegnes paa den
Maade? Ja, hvad som dengang var dunkel Tale, det er
klart nok for os. Vi kender, at Jesu Frelsergerning be-
staar netop i Renselse og Fornyelse. Han døde for os, for
at Han kunde rense os fra vore Synder ved sit Blod, og
Han opstod og opfor til Himmelen, for at Han kunde
forny os ved Helligaanden. Ved Udførelsen af dette Værk
fuldbyrdes Sondringen. Vel er det sandt, at der i Bille-
det om Daaben med den Helligaand og Ild er noget uri-
meligt, menneskeligt set; thi hvem kan sænkes i et Ild-
hav uden at fortæres, opbrændes? Naar det alligevel kan

ske med det overraskende Resultat, at Mennesket i Stedet for at tilintetgøres fremstaar lutret og fornyet, ses det, at Billedet rammer det centrale i Jesu Gerning, nemlig dette, at Frelsens Vej gaar gennem Død til Liv. Den Vej gik Han selv, og den Vej fører Han alle andre, der ved Ham gaar ind til Livet.

Da Jesus talte med Disciplene om at oppebie Faderens Forjættelse, mindede Han dem om, at det var ensbetydende med Opfyldelsen af Døberens Ord om at blive døbt med den Helligaand (Ap. G. 1, 4—5). For at de ikke skulde misforstaa Ham (de förstod paa dette Tidspunkt ikke Jesu Tale om Helligaanden), henviste Han til, hvad Han før havde sagt dem. — Hvornaar? Dengang Han talte saa meget med dem om at sende Talsmanden, Helligaanden (Joh. 14—16). Deraf fremgaar det, at alt, hvad Jesus talte med Disciplene om vedrørende Helligaanden, der skal være i Hans Sted som Talsmand, Lærer, Paaminder, Vejleder o. s. v., gaar op i det at blive døbt med den Helligaand.

Naar dette først kunde ske paa Pinsedagen, da havde det sin Grund i, at Forsoningsværket maatte først være fuldført. Joh. siger Kap. 7, 39, at »den Helligaand var der ikke endnu, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort.« Det vil sige, at Frelsens Værk var ikke paa dette Tidspunkt ført saa langt, at Helligaanden kunde meddeles, som det skete senere. Det samme siger Jesus, om end med andre Ord (Joh. 16, 7).

Deraf fremgaar det, at *Forsoningsværket og Helligaandens Sendelse er meget nær forbundne. Det er to Sider af det samme Værk. De udgør en Enhed* og kan derfor ikke skilles uden at øve Vold paa Frelsens Værk. — Helligaandens Komme er efter Jesu egne Ord Frugten af Hans Livs Værk. I Ham samler det sig alt sammen som i en Hovedsum. I Helligaanden omformes det og

afpasses med det for Øje, at det kan komme Menneskene til Gode. Hele Jesu Forsoningsværk er i Helligaanden løftet op over Jorden til en højere Sfære, men samtidig er det i Ham kommen til Jorden i en saadan Skikkelse, at det ved Vidnesbyrdet om Jesus Kristus kan meddeles enhver, der vil tage imod det.

Det er i den Belysning, at Pinsefestens store Under bør ses. Det er den herliggjorte Jesus, der vender tilbage i en fornyet Skikkelse, ikke for at tage Plads iblandt sine Disciple som før, men for at tage Plads i dem, blive deres personlige Ejendom i den Forstand, at hver af dem ejer Ham helt og fuldt.

Naar Helligaandens Komme er Højdepunktet af Frelsens Værk, er det ikke underligt, at Forjættelserne derom indtager en fremskudt Plads. *Det er Faderens Segl paa Sønnens Livsgerning*, Seglet paa hele Frelsesværket. Det samme gentager sig, hvergang et Menneske fuldt og helt ved Troen tilegner sig Forsoningen i Jesus Kristus, da sætter Gud sit Segl ved Helligaanden paa Menneskets Tro (Ef. 1, 13—14; Gal. 3, 25). De, der faar Del i Forsoningsværket, faar Del i Helligaandens Gave, det er Livet. Det er jo dette, som Jesus ved sin Død har testamenteret alle, der tror paa Ham. Frelsens Central er og bliver Forsoningen ved Jesus Kristus. Hen til den og fra den fører alle Frelsens Traade, og i dem alle er Helligaanden Livets Strøm.

Hvad der skete paa Pinsedagen, svarer fuldt ud til Forjættelserne. Her gælder det om som overalt, hvor Herrens Værk er ledsaget af ydre Tegn at have Øje for, hvad de skal betegne. Det ligger saa nær, fordi vi er Børn, at blive ved Tegnene og overse det væsentligste. Pinsefestens store Under fandt Sted i Disciplenes Hjerter. Det bestod i, at Gud meddelte sig selv ved Helligaanden til Disciplene, traadte i Forbindelse med dem, uden at de gik til Grunde ved Berøringen med den hellige

Ild. I Stedet for at fortæres deraf udgik de Iutret og fornyet, saa at de kunde glædes for Guds Ansigt. Det er Underet over alle Undere. Dette, at Gud træder i umiddelbar Forbindelse med Mennesket, og at det syndige Menneske i Stedet for at dø lever, det er Forsoningsværkets herligste Frugt. Saa ofte det gentager sig, kan det med Rette siges, at Mennesket er blevet døbt med den Helligaand.

Det andet store Under, som skete paa Pinsedagen, var, at Disciplene, ved at Helligaanden forenede sig med dem og derved dannede dem til en Menighed, omskabte ved Vidnesbyrdets Magt alle dem, der tog imod det. — Ved dette Under gik det store Ord i Opfyldelse, som Herren havde talt til Disciplene, da han sagde, at de skulde gøre større Gerninger, end Han havde gjort (Joh. 14, 12). *I Lyset deraf forstaar vi, at de største Gerninger, der sker her paa Jorden ved Menigheden, er ikke at helbrede syge eller tale i Tunger, men det er de Undere, som sker ved Vidnesbyrdet i Forbindelse med Helligaanden, de Undere, hvorved Mennesket omskabes fra et vanhelligt til et helligt Menneske.* Det at helbrede syge, tale i Tunger og meget andet, det kan Mennesket udføre uden Helligaanden (1. Kor. 13, 1—2), men at forvandle et syndigt, tilsmudset Væsen til et helligt Menneske, det kan alene ske ved Helligaandens Hjælp.

Denne Gerning at skabe en hellig Menneskehed ved Vidnesbyrdet om Naaden i Jesus Kristus med Menigheden som Organ udgør den anden Del af Helligaandens Gerning. Den begyndte paa Pinsedagen, Menighedens store Mærkedag, og den er fortsat siden. Disse to Sider af Helligaandens Gerning: Forsoningsværkets Fuldførelse og dets Frugtbargørelse udgør en Enhed. Hvad andet, der skete paa Pinsedagen i Forbindelse med Helligaanden, og hvad andet, der sker siden ved Helligaanden, det tjener alt sammen dette Formaal.

VIRKNINGEN AF AT BLIVE DØBT MED HELLIGAANDEN

Den foregaaende Artikel tog Sigte paa at klargøre, hvori Helligaandens Gerning bestaar. Denne til-sigter at klargøre Virkningerne af Hans Gerning. — Ta-ger vi det, der skete paa Pinsedagen, som Udgangspunkt, kan vi tale om Virkningerne i tredobbelt Betydning. Vi kan tale om den Virkning, Helligaandens Meddelelse havde paa selve Disciplene, paa deres Forhold til Jesus Kristus og paa deres Forhold til Menigheden og derved paa deres Forhold til Guds Riges Fremme.

Hvordan virkede denne store Oplevelse paa selve Disciplene. Her tænkes paa, hvordan den tog sig ud for dem, hvordan den virkede paa deres Organisme. Selv om vi ikke ved meget derom, fremgaar det dog af Beretningen, at de var sig Oplevelsen bevidst. Det vil dog ikke sige, at de havde fuld Klarhed over, hvad det var, som foregik med dem. De forstod ikke ret meget i Oplevelsens Øjeblik af den Verden, der var født i deres Bryst, hverken hvorfra den kom eller hvor den førte hen. Men det forstod de, at *med Helligaanden var en ny Verden bleven opladt for dem.*

Dette gælder til alle Tider. Ingen kan faa Del i Hel-ligaanden, have Ham i sit Hjerte, uden at være sig dette bevidst. Ikke saaledes, at Menneskene er klar over, hvor-dan Han virker sin Gerning, men de erfarer til fuldkom-men Vished, at der er sket noget med dem. Thi *med Aan-den faar Mennesket Kærlighed til samt Interesse og Sans for Guds Rige.* Den Verden, der er født i et Menneskes Bryst, er den Verden, hvori det lever og aander.

Meddelelsen af Helligaanden havde en overvældende Virkning paa Disciplene. Vi har ingen Forstaaelse af, hvor stort det Maal af Aanden, som blev dem tildelt, var. De blev fyldt til Overmaal, men det vil ikke sige, at hver af dem modtog hele Aandens Fylde, det vil blot sige, at de modtog saa meget, som deres Kar kunde rumme. Vi bør mindes, at det menneskelige Kar staar ikke i noget Forhold til Guds Fylde. Det bliver snart overfyldt og flyder over, naar Livets Strøm tilgaar det rigeligt. Saadan var det med Disciplene, og saadant har det været med mange andre. Naar det guddommelige Element forener sig med det menneskelige, er det ikke saa underligt, om Mennesket i et saadant Øjeblik kan tabe Ligevægten. Den friske Livskraft kan overvælde det. Var Mennesket mere aandelig modent, vilde Virkningen ikke mærkes paa den Maade. I Jesu Liv er der ikke Spor af, at Han nogensinde tabte Herredømmet over sig selv, skønt Han havde Aandens Fylde.

Men naar Talen er om Helligaandens Virkning paa selve Mennesket, gaar det ikke an at fastholde, at den er ens for alle; thi det vilde jo være at fastholde, at deres Livsoplevelse tog sig ens ud for dem. Selv om de har oplevet det samme, vil deres Vidnesbyrd derom blive forskellige. Oplevelsen at blive døbt med Helligaanden er derfor ikke ens for alle, det vil sige: den tager sig ikke ens ud. For én vil det guddommelige Lys, som Sjælen modtager, virke overvældende, for en anden er Varmen, Livsenergien, der gennemstrømmer Sjælen, mest fremherskende, og en tredie vil føle sig hensat som i Paradis, hvor der er Stilhed og Fred. Nogle kender Dag og Time, andre ved kun, at der er sket noget med dem, men ikke hvordan det er gaaet til.

Og nu Virkningerne af Helligaandens Meddelelse paa Menneskets Forhold til Jesus Kristus, til hele Hans Frel-

ses Værk. Ja, *naar det er saaledes, at Helligaandens Meddelelse er en væsentlig Del af Naaden i Jesus Kristus, maa Virkningen deraf være gennemgribende.* Saadan er det ogsaa. Ved Helligaanden faar Mennesket den fulde Andel i Forsoningsværket, og ved Ham faar det den aandelige og moralske Kraft, ved hvilken det er muligt at leve et helligt Liv.

Helligaandens Gave, som Peter lovede dem, der omvendte sig og lod sig døbe (Ap. G. 2, 38), er jo ikke en Slags Belønning for god Opførsel, men den Guds Naadegave, der bærer i sig en Mangfoldighed af Gaver, som skænkes det Menneske, der tror. Det er denne Gave, der udgør Troens Indhold, dens Vished og dens Rigdom. At tale om Helligaandens Virkning verørende Menneskets Forhold til Frelsens Værk, det er egentlig at tale om, hvilken Virkning det har at modtage Livet; thi Troslivet og Helligaanden hører sammen. *Aanden er Troens Indhold, og Troen er Karret, der omslutter det.*

Hvilken Virkning har det da af Naade at modtage Livet i Jesus Kristus? — Ja, her er vidt Felt, men det er ikke nødvendigt at brede sig. Det ligger i Sagens Natur, at naar det Liv, som skænkes ved Helligaanden, er i Jesus Kristus, kan det ikke skilles fra Ham. Skilles det fra Ham, svinder det bort. Vi mindes Herrens Ord: »Bliver i mig« (Joh. 15, 4). Derfor er det ogsaa givet, at det Menneske, der har modtaget Helligaanden, kan ikke undvære Jesus Kristus eller noget af det, som Han har givet, hvorved Livets Trang afhjælpes. Liv, hvad Slags det end er, der kan tilfredsstilles uden Ham, er ikke af Helligaanden. Det er Helligaanden, som ad mange Veje vækker Trangen til Naaden i Jesus Kristus, det er ved Ham, Naadens rige Fylde meddeles, og det er Ham, som ved Livets Behov, dets Trang til Fornøelse, bevarer os i Samfund med Frelseren. Livets Væsenmærke

er Jesus Kristus, men dets Udfoldelse er ikke ens. Her er vi ved Helligaandens Virkning vedrørende Menneskets Forhold til Menigheden og Guds Riges Fremme.

Paulus siger derom i 1. Kor. 12, 13: »Med én Aand bleve vi jo alle døbt til at være ét Legeme.« Det stemmer ogsaa fuldt ud med, hvad der skete paa Pinsedagen: De mange blev ved Aanden til en Enhed. Det var ikke længere dem selv, som var i Forgrunden, men de gik op i en fælles Enhed, Menigheden. Dens Herre, dens Vel, dens Fremgang gik forud for deres egne Interesser. Og samtidig stillede de sig, med hvad de havde til Herrens Tjeneste.

Men i denne Enhed er der, som Skriften siger, en Rigdom af Forskellighed. Den samme Aand, der forener sig med de forskellige Mennesker og danner dem til en Enhed, aabenbarer sig paa vidt forskellig Maade i de samme Mennesker. Derved gøres de skikket til den mangesidige Tjeneste i Menigheden. Denne *deres Skikkethed til de mange Tjenester er det, at Skriften kalder Naadegaver.* De udgør egentlig Menighedens aandelige Driftskapital. Uden disse Gaver var Menigheden ikke i Stand til at udføre den store Mission, som Herren har givet den.

Naadegaverne uddeles ikke til de enkelte Medlemmer i den Forstand, at de er deres Privatejendom, de modtager dem i Egenskab af, at de er Medlemmer af Menigheden. *Gaverne er Menighedens Fællesejendom, og de stilles til Raadighed til Tjenesten i Menigheden. Bruges Gaverne ikke dertil, men derimod til eget Brug, til at glimre med eller til Selvforhøveligelse, da udarter de, bortfalder eller tabs. Ved at bruges ret øges og frugtbares de.*

De enkelte Mennesker har intet Valg med Hensyn til Gavernes Fordeling. For dem gælder det om at bruge den Naade, hvad Slags det er, som er dem givet. Hel-

ligaanden uddeler til enhver, eftersom Han vil (1. Kor. 12, 11). Hvis det var anderledes, blev det vanskeligt at blive enige om Fordelingen. De mindre iøjnefaldende, om end mest nyttige, fandt ingen stor Afsætning.

At Gaverne er forskellige beror ikke paa en Deling af Helligaanden, Han er den samme, men det beror paa, at den samme Aand, der forener sig med de mange forskellige Mennesker, lader dem beholde deres Særpræg i Henseende til Evner, Anlæg og Ejendommeligheder. Paa den Maade fremkommer der en Rigdom af forskellige Naadegaver baade hvad Form og Værdi angaar. Nogle falder i Øjnene, andre kan næppe ses. Men om dem alle gælder det, at de er bestemt til at tjene til Menighedens Opbyggelse.

Der er intet vilkaarligt eller tilfældigt i Fordelingen af Gaverne. Skriften siger, Matt. 25, 15: »Og en gav Han fem Talenter, en anden to, og en tredie een, hver efter hans Evne.« — Allerede dette, at Fordelingen er efter enhver Evne, vil medføre, at der bliver stor Forskel i det Maal af Aandens Gave, som bliver den enkelte tildelt. Og naar dertil kommer, at Evnerne er af forskellig Slags, vil Forskellen synes endnu større, eftersom de vil vise sig paa forskellig Maade. — Denne store Forskellighed kan medføre, at vi, der kun er Børn i Aandens Verden, ofte har svært ved at finde os til Rette med Gaverne. Vi bliver let optaget af de Gaver, der falder i Øjnene, de, der glimrer, de, der vækker Opsigt. Men i Guds Rige er det ikke det, der glimrer, men det, som er nyttigt, der har størst Værdi. Det er heller ikke, efter hvilke Gaver, der har været os betroet, Herren bedømmer sine Tjenere, men efter, hvordan vi har brugt dem, efter Troskaben.

Vi bør heller ikke overse, at *Gaverne affalder ligesom Blomsterne*, de hører ikke med til det blivende og har

derfor kun midlertidig Værdi. De kan ogsaa skifte Form. Den Maade, hvorpaa Livet udfolder sig hos et aandeligt Barn, kan forandre sig, naar samme Barn modnes til Mand. Manden aflægger jo det barnagtige. Hvad der var naturligt for ham som Barn, hans Leg, hans Tale og hans Bedømmelse af Tingene, det passer ikke for ham som Mand.

Men der er noget, som ikke affalder, og det er de kristelige Dyder, Helligaandens Frugter. De bliver, de har deres Værdi baade i denne og den tilkommende Verden. Disse Frugter, der virkes af Aanden, er den største Naadegave af alle. Dem kan Mennesket eje uden at være, hvad man kalder særlig begavet, men ikke uden at eje Helligaanden i den Grad, at Han har gennemtrængt hele Menneskets Væsen. *Naar dette er saaledes, da bør det være vor stadige Bøn, at vi maa erholde Helligaandens kostelige Gave, for at vi kan blive bedre Mennesker, bære rig og god Frugt til Velsignelse for den fattige Verden og til Guds Forherligelse.* — Beder vi med det for Øje, har vi Herrens Ord for, at vi skal ikke bede for-gæves (Luk. 11, 13).
